

Tot tien tellen

Evaluatie trainingen Sport & Gedrag I/II / **Halt**

Kennisland

Colofon

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van Halt. Het onderzoek is uitgevoerd door Kennisland (KL).

Auteurs: Dave van Loon, Faduma Mukhtar, Sarai Zwinnen (KL)

Fotografie (jongeren) en vormgeving magazine: Marcel Oosterwijk (KL)

Illustraties: Ileen Wichers (CAOP)

Eindredactie: Tamara Mangelaars (KL)

Om de privacy van de jongeren te waarborgen zijn de namen Noah en Rayan in deze publicatie gefingeerd. Met dank aan de jongeren en medewerkers van Halt voor de medewerking aan dit onderzoek.

Auteursrechten en hergebruik

Tenzij anders vermeld is alles in dit werk gelicenseerd onder de licentie Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel-GeenAfgeleideWerken 2.0 Nederland (CC BY-NC-ND 2.0 NL). Dit betekent dat je deze publicatie niet mag aanpassen, maar wel mag kopiëren en verder verspreiden, maar niet voor commerciële doeleinden, zolang je de maker van het werk vermeldt en een link naar de licentie plaatst (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/nl/>).

Gebruik de volgende literatuurreferentie:

Van Loon, D., Zwinnen, S., Mukhtar, F. (Kennisland), Tot tien tellen:

Evaluatie Trainingen Sport & Gedrag. Gelicenseerd onder CC BY-NC-ND 2.0 NL.

Icon 'Camera' / Alice Design / CC BY
Icon 'Interview' / Adrien Croquet / CC BY
Icon 'Clipboard' / Rockicon / CC BY
Icon 'Hit' / Adrien Croquet / CC BY
Icon 'Fight' / Adrien Croquet / CC BY
Icon 'Speech bubble' / Matt Wasser / CC BY
Icon 'Whistle' / Böck / CC BY
Icon 'Soccer Ball' / Diego Álvarez / CC BY
Icon 'Click' / Adrien Croquet / CC BY
Icon 'Survey results' / Mim Studio / CC BY
Icon 'Headache' / Kevin / CC BY
Icon 'Kid' / Gan Khoon Lay / CC BY
Icon 'Storyboard' / IconMark / CC BY

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Leeswijzer	5
De training Sport & Gedrag I/II	6
Facts and figures	7
Ervaringen en belevingen	8
Verhaal 1: Noah	8
Verhaal 2: Dimairo	10
Verhaal 3: Giovanny	14
Verhaal 4: Edward	17
Verhaal 5: Rayan	20
Conclusie	23
Aanbevelingen	24
Over Kennisland	26

Inleiding

De Training Sport & Gedrag I/II

Sporten is leuk, gezond en leerzaam. Maar soms slaan de mooie emoties die bij sport horen om in ongewenst en grensoverschrijdend gedrag. Halt heeft verschillende interventies die worden ingezet om ongewenst en grensoverschrijdend gedrag aan te pakken en om herhaling te voorkomen. Zo is in 2014-2015 de Training Sport & Gedrag (I & II) ontwikkeld die Halt in samenwerking met de KNVB uitvoert. Jeugdvoetballers die vanwege serieus wangedrag een forse schorsing opgelegd krijgen, wordt de mogelijkheid geboden om een deel van die schorsing kwijtgescholden te krijgen door de Training Sport & Gedrag met succes af te ronden.

Er zijn twee trainingen ontwikkeld die afhankelijk van de duur van de schorsing kunnen worden ingezet. De 1-op-1-trainingen worden verzorgd door reguliere Halt-medewerkers die uit dezelfde regio als de jongeren komen en sportzaken in hun takenpakket hebben. In deze publicatie noemen we deze Halt-medewerkers Halt-trainers. Doel van de trainingen is gedragsbeïnvloeding op basis van meer bewustwording en zelfreflectie, recidivevermindering, en genoegdoening voor eventuele slachtoffers. Het moet er met andere woorden toe leiden dat jeugdvoetballers zelf tot het inzicht komen dat hun gedrag onjuist was en dat de jongeren handvatten krijgen om te voorkomen dat ze zich nog eens zo laten gaan.

Het onderzoek

De Training Sport & Gedrag I/II loopt nu zeven jaar en in totaal hebben meer dan duizend jongeren de training doorlopen. In de opstartfase heeft er onderzoek plaatsgevonden naar de interventie, maar dit is alweer meer dan vijf jaar geleden. Om zicht te krijgen op de effectiviteit van de training vanuit het perspectief van de deelnemende jongeren en hun omgeving heeft Halt Kennisland gevraagd om een evaluerend onderzoek te doen.

Dit onderzoek is relevant voor Halt zelf omdat de organisatie hier lessen uit kan trekken: wat werkt goed en welke elemen-

ten van de training kunnen mogelijk nog verbeterd worden? Het is ook relevant voor samenwerkingspartners van Halt, zoals de KNVB en het ministerie van VWS, omdat zij mede op basis van de resultaten uit dit onderzoek kunnen bepalen in hoeverre de trainingen zinvol zijn voor jongeren en op welke wijze deze trainingen de komende jaren gecontinueerd kunnen worden.

De onderzoeksvraag die centraal staat in dit onderzoek is: wat heeft de training opgeleverd voor de jongeren en hun omgeving, bijvoorbeeld hun gezin of hun voetbalteam? In het onderzoek staan de verhalen van jongeren centraal. Kennisland ging in gesprek met vijf jongeren die de Training Sport & Gedrag hebben doorlopen en hun trainers. Een van hen heeft de Training Sport & Gedrag I doorlopen en de vier anderen de Training Sport & Gedrag II (zie pagina 6 voor het verschil tussen deze trainingen). Daarnaast is er een online vragenlijst uitgezet onder alle jongeren die de training afgelopen jaren hebben doorlopen. De combinatie van de verhalen en de enquêteresultaten maken zowel kwalitatief als kwantitatief inzichtelijk wat de meerwaarde is van de Training Sport & Gedrag voor de deelnemers en hun omgeving.

Authentieke verhalen

Het ophalen van verhalen is een methode om rijke informatie te verkrijgen die rekening houdt met de context van de jongeren. De verhalen in deze publicatie zijn geschreven vanuit het perspectief van de jongeren en de betekenis die zij aan de training hebben gegeven. Er is veel aandacht besteed aan het creëren van een open en veilige omgeving waar de jongeren zich comfortabel voelen om hun ervaringen eerlijk te delen. Het eerste contact verliep via de bij de jongeren betrokken Halt-trainers. Vervolgens vond er een telefonisch kennismakingsgesprek plaats waarin het doel van het onderzoek werd toegelicht en een afspraak werd gemaakt voor het vervolg.

Voor het ophalen van de verhalen spraken we (waar mogelijk) af op een tijd en locatie naar keuze van de jongere. Het gesprek duurde ongeveer anderhalf uur. In dit gesprek werd eerst een beeld van de jongere gevormd door te vragen naar diens achter-

grond, hobby's, interesses en specifiek naar de betekenis van voetbal in het leven van de jongere. Hierna werd de aanleiding voor de training in kaart gebracht. Dit vormde de basis om vervolgens de verwachtingen voorafgaand aan de training, de ervaringen met de training zelf en de resultaten van de training voor de jongeren en hun omgeving op en buiten het voetbalveld te bespreken. Thema's als leren, zelfreflectie en gedragsverandering kregen hierin extra aandacht. Dit resulteerde in open gesprekken waarin de jongere zoveel mogelijk de leiding nam. Na afloop en tijdens de gesprekken maakte een professionele fotograaf foto's van de jongeren op een plek die voor hen belangrijk is. Deze foto's ondersteunen de verhalen.

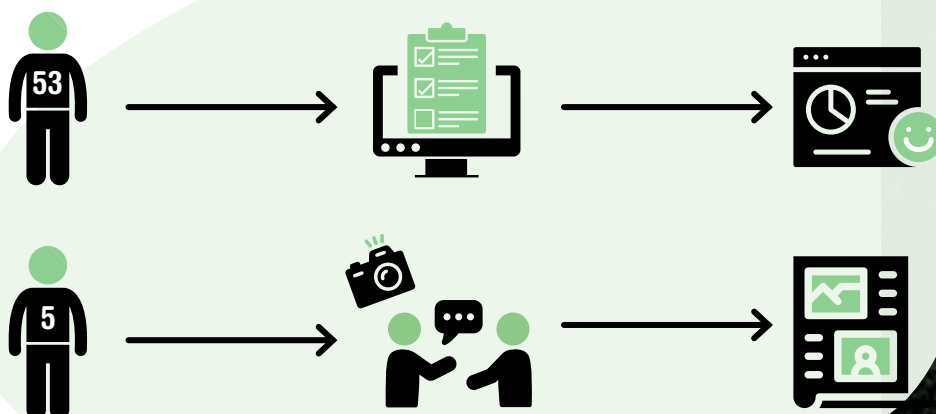
Naast de jongeren zelf hebben we een persoon uit diens omgeving gesproken om een completer beeld te krijgen van de situatie, zoals een ouder, trainer, de betrokken Halt-medewerker of een vriend. Alle verhalen zijn na onze analyse gedeeld met de jongeren zodat zij eventuele aanpassingen konden doen. Vervolgens hebben we rode draden uit de verhalen gehaald over de ervaringen met de training en de invloed daarvan op de jongeren op en buiten het voetbalveld.

Enquête

Naast het ophalen van deze vijf verhalen hebben we een online vragenlijst uitgezet onder jongeren die hebben meegedaan aan de Training Sport & Gedrag I/II. Hierin werd vooral gevraagd naar de verwachtingen voorafgaand aan de training, de ervaringen met de training en de resultaten van de training voor de jongeren en hun omgeving. Enkele vragen uit de vragenlijst waren bijvoorbeeld: wat waren de verwachtingen voorafgaand aan de training? Hoe is de training verlopen? Wat ging goed, wat ging minder goed? Wat heb je geleerd? In totaal hebben 53 jongeren deze vragenlijst ingevuld en hebben we een goed beeld gekregen over wat de interventie teweeg heeft gebracht. De verhalen en de enquêteresultaten hebben we in deze publicatie gebundeld om zowel in cijfers als in verhalen en foto's een beeld te vormen van de meerwaarde van de Training Sport & Gedrag voor de deelgenomen jongeren en hun omgeving.

“Het positieve is dat ik mede door de training ben gegroeid, rustiger ben geworden, meer ben gaan nadenken en volwassener ben geworden. Dit maakt mij uiteindelijk ook een betere voetballer.”

Onderzoeksopzet

Leeswijzer

We presenteren eerst enkele algemene resultaten uit de enquête om een beeld te vormen van de groep jongeren die de Training Sport & Gedrag I/II heeft gevolgd. Vervolgens presenteren we de verhalen van de vijf jongeren die deelnamen aan dit onderzoek in willekeurige volgorde. De verhalen worden ondersteund door foto's en quotes zodat

een zo compleet mogelijk beeld wordt geschetst. Tussen de verhalen door vind je enkele resultaten en inzichten die uit de enquête en verhalen zijn voortgekomen. We sluiten af met overkoepelende conclusies en aanbevelingen. Tot slot kun je op pagina 26 meer lezen over Kennisland dat dit onderzoek heeft uitgevoerd.

De training Sport & Gedrag I/II

Wat is de Training Sport & Gedrag I/II?

De Training Sport & Gedrag I is een individuele training van twee bijeenkomsten voor jeugdspelers (<21 jaar). Het doel van de training is bewustwording. Door gesprekken met betrokkenen en de Halt-medewerker, het maken van opdrachten en een excuusgesprek moet worden voorkomen dat de speler op het veld opnieuw de grens overschrijdt. Deze training wordt ingezet als tuchtmaatregel vanuit de KNVB, bij een uitsluiting van vijf tot tien wedstrijden. Sportverenigingen kunnen de training ook preventief inzetten.

De Training Sport & Gedrag II is een individuele training van acht tot elf bijeenkomsten voor jeugdspelers. De training bestaat uit de Training Sport & Gedrag I aangevuld met een boosheid-controletraining. De speler leert omgaan met emoties en vergroot de sportieve gedragsvaardigheden. Doel is om herhaling van het grensoverschrijdende gedrag voorkomen. Deze training wordt ingezet als tuchtmaatregel vanuit de KNVB bij een schorsing van 6 tot 36 maanden.

Waarom volgen jongeren de training?

75% wil zo snel mogelijk weer voetballen

“Ik wist zelf al wat ik fout had gedaan dus deed het niet per se om ervan te leren maar meer om gewoon snel weer te voetballen en mijn team weer te helpen.”

13,5% wil beter met vervelende situaties of boosheid omgaan

“Ik heb anger issues en door deze training dacht ik ergens een verbetering in te kunnen boeken.”

9,5% werd gestuurd door trainer, club of KNVB

“Ze vonden mijn gedrag niet oké en ik speelde te wild.”

* De overige 2% heeft geen redenen opgegeven.

Facts and figures

Deelnemers enquête

53

2

51

Sport & Gedrag I: 66%

Sport & Gedrag II: 34%

Succesvol afgerond

96,2%

3,8%

Niet succesvol afgerond

Oudste deelnemer

22 jaar

Gemiddelde leeftijd

17 jaar

Jongste deelnemer

13 jaar

Een jongensdroom najagen

“Mijn moeder zei dat ik vroeger altijd gek was op de bal, maar daar herinner ik mij niets van. Niemand in mijn familie voetbalt eigenlijk, ik ben een uitzondering, denk ik.” Aan het woord is Noah, een twintigjarige voetballer uit Eindhoven. In zijn vrije tijd doet hij graag leuke dingen met zijn vrienden zoals uit eten gaan en, niet geheel verrassend, voetballen. Sinds zijn vierde is Noah al op het voetbalveld te vinden. Eerst bij de amateurclubs, tot hij op zijn veertiende gescout wordt door Willem II, een voormalige eredivisieclub uit Tilburg. In de jaren daaropvolgend speelt hij op het hoogste niveau van Nederland, iets waar hij en zijn omgeving erg trots op zijn.

“Dat zijn voor mij wel hele mooie dingen om als jonge jongen mee te maken. Ik ben op jonge leeftijd een man geworden.”

Tot zijn achttiende jaagt hij zijn droom om profvoetballer te worden na. Daarna kwam bij Noah de realisatie om na te denken over zijn toekomst: werken en geld verdienen of toch blijven proberen om profvoetballer te worden? Hij gaf niet op, deed nog één poging en speelde een jaar voor FC Eindhoven, een club die in de eerste divisie speelt. Toen het niet lukte om daar voor het eerste elftal uit te komen, keerde hij terug naar de amateurs waar hij nu nog speelt. Na het behalen van zijn mavo-diploma is Noah de transportwereld ingerold. Mede dankzij zijn vader, die al vijftien jaar in die sector werkt, maar ook omdat hij het leuk vindt om vrachtwagens te besturen. Niet iedereen kan dat, aldus Noah. Nu heeft hij zijn eigen transportbedrijf en lopen de zaken goed.

Hoogoplopende emoties

Voetbal speelt nog steeds een grote rol in het leven van Noah. Hij heeft leuke ploeggenoten met wie hij goed overweg kan. Ze trainen twee keer per week en in het weekend spelen ze wedstrijden. Die moeten volgens Noah allemaal gewonnen worden. Hij geeft aan dat hij boos kan worden als ze verliezen. Vooral als hij de volle honderd procent geeft en de wedstrijd niet gaat zoals hij het graag had gewild.

oordelend en begripvol over zijn situatie. Ze kon zich goed in beide partijen inleven en samen met Noah zocht ze naar passende oplossingen. Zijn gesprekken met haar heeft hij als prettig ervaren en hij kon goed zijn ei kwijt bij haar. Ook vindt hij het goed dat een excuusgesprek onderdeel uitmaakt van de training. Dat zou volgens Noah zeker in de training moeten blijven.

“Want uiteindelijk ga je met de scheidsrechter praten, hoor je ook zijn kant van het verhaal en kan ik mijn kant van het verhaal delen. Hoe ik ernaar heb gekeken en dat ik mijn excuses wil aanbieden. Ik kan dan sorry zeggen, klaar, opgelost.”

Nooit meer een scheidsrechter uitschelden

Inhoudelijk vond Noah de training niet heel erg bijzonder. Hij vindt het goed dat er de mogelijkheid is om deze training te volgen en dat spelers daardoor een vermindering van hun schorsing kunnen krijgen.

“Ik vond het geen onzinvragen. Maar ik vond het gewoon een beetje kinderachtig.”

Na een paar uur kan hij die boosheid ook gerust weer loslaten. Voetbal is leuk en het moet allemaal respectvol blijven, zegt Noah. Met trots vertelt hij dat hij nooit een rode kaart heeft gekregen in zijn voetbalcarrière. Tot een incident met de scheidsrechter afgelopen seizoen. Het gebeurde allemaal in de laatste wedstrijd van het seizoen, een wedstrijd waar veel op het spel stond: promoveren naar landelijk niveau. Beide teams waren aan elkaar gewaagd en het bleef tot in de negentigste minuut 1-1. In de verlenging kwam het team van Noah achter met 2-1. Op zoek naar de gelijkmaker kreeg Noah in het

toen gaf hij mij een gele kaart. Ik weet niet waarom maar toen draaide ik helemaal door. ik schold hem uit met bepaalde woorden die ik beter niet had kunnen gebruiken. En toen gaf hij mij een rode kaart en moest ik het veld af.”

Team niet in de steek laten

Onderweg naar de kleedkamer beseft Noah meteen dat hij dit niet had moeten doen, hij had beter zijn mond kunnen houden. Uiteindelijk heeft zijn team de wedstrijd verloren. Voor zijn uitbarsting tegen de scheidsrechter kreeg Noah een schorsing opgelegd van tien wedstrijden. Een korte tijd daarna werd hij benaderd door Halt met een aanbod: of hij geïnteresseerd was in een training van twee keer een uur en een excuusgesprek met de scheidsrechter in ruil voor strafvermindering van vier wedstrijden. Noah ging meteen akkoord. Als motivatie om de training te volgen geeft hij aan dat hij zijn team niet zo lang in de steek kon laten.

Vooraf had hij geen specifieke verwachtingen en zo begon hij aan de Training Sport & Gedrag I. Hij kijkt terug op een positieve tijd en is erg te spreken over zijn trainer. Tijdens de sessies was ze enthousiast, aardig, niet

Hier heeft hij het vooral over de vragenlijst die hij moest invullen. De vragen gingen over incidenten in het algemeen en niet specifiek over wat hij heeft gedaan. Vragen over wat je zou doen als een tegenstander je schopt of als je een wedstrijd verliest, vond hij in zijn geval niet relevant omdat hij een scheldincident had met een scheidsrechter. Er zat ook een vraag in over racisme en één van de antwoorden vond hij niet gepast in zijn ogen. Zijn mening over de inhoud van de training kon hij goed kwijt bij zijn trainer.

Als verbeterpunt voor de training zegt hij dat de training specifiek zou moeten gaan over datgene waarvoor een speler naar Halt is gekomen. Als iemand een medespeler heeft getrapt, dan moeten de vragen en gesprekken daarover gaan. Zelf vindt hij nog steeds dat hij een penalty had moeten krijgen. Maar een scheidsrechter hoor je niet uit te schelden, zegt Noah.

“Het is niet iets wat ik van hen [Halt-training] heb geleerd, maar toen ik die tien wedstrijden schorsing kreeg, dacht ik wel: natuurlijk ga ik nooit meer een scheids uitschelden.”

“Toen werd ik boos op de scheids en schold hem uit.”

strafschopgebied een duw in de rug van een tegenstander. Noah verwachtte dat de scheidsrechter hem een penalty zou geven. Dat gebeurde niet.

“Toen werd ik boos op de scheids en schold hem uit, ik zei “oprotten” tegen hem. En

Het verhaal van Dimairo

‘Je voeten laten spreken’

“Hier is het allemaal begonnen!” De achttienjarige Dimairo wijst naar het voetbalveldje op het schoolplein van zijn oude basisschool in Barendrecht. Als klein kind voetbalde hij in de pauzes en na schooltijd veel op dit pleintje. Dimairo koestert goede herinneringen aan deze tijd.

Dimairo woont nog altijd in Barendrecht, om de hoek van de basisschool, samen met zijn moeder en jongere zus. Zijn ouders zijn gescheiden, maar hij ziet zijn vader regelmatig. Na het vmbo begon hij aan een mbo-opleiding om buitengewoon opsporingsambtenaar te worden, maar dit bleek toch niets voor hem. Nu volgt hij een ICT-opleiding. De opleiding is op zich best leuk maar of hij er echt zijn werk van wil maken, weet hij nog niet. Eigenlijk wil hij gewoon voetballen!

Dimairo begon zijn voetbalcarrière bij BVV (Barendrechtse Voetbalvereniging) in de C-jeugd, waarna hij in de B7 kwam, maar dat vond hij echt een te laag niveau. Daarom stapte hij over naar SV Charlois waar hij in de B2 kwam te spelen. Voetbal is belangrijk voor Dimairo en hij speelt graag op hoog niveau. Het liefst wil hij profvoetballer worden om van voetballen zijn beroep te maken, net zoals zijn neef die jarenlang bij een Europese topclub heeft gespeeld.

Een pak rammel

De eerste wedstrijden van het seizoen 2021/2022 liepen erg goed en zijn team zat er lekker in. Maar helaas heeft één voorval alles veranderd. In het najaar van 2021 speelden ze een wedstrijd uit tegen een vereniging in Delft. Ze stonden met 5-2 voor en waren de wedstrijd aan het winnen. Het was een harde wedstrijd met veel onderlinge duels en helaas was de scheidsrechter volgens Dimairo erg partijdig. Aan het eind van de wedstrijd was er een aanvaring tussen een teamgenoot van Dimairo en iemand van de tegenstander. Waarbij de tegenstander riep:

“Na de wedstrijd gaan wij één tegen één in de kleedkamer!”

Toen het fluitsignaal voor het einde van de wedstrijd klonk en de spelers het veld verlieten, zocht de speler van de tegenstander direct weer diezelfde teamgenoot op, en gaf hem een klap. Er kwamen allemaal spelers bij en er ontstond een behoorlijke opstoot. Na een explosie van duw- en trekwerk waar Dimairo ook bij betrokken was, werd de boel gesust en liepen de spelers alsnog het veld af. In de buurt van de kantine ging het echter opnieuw mis. Er ontstond weer een vechtpartij, waarbij ook met spullen werd gegoid. Dimairo wilde aanvankelijk weglopen, maar toen kreeg hij van een tegenstander een stoel naar zijn hoofd gesmeten. Op dat moment ging er bij Dimairo een lampje uit en heeft hij een van de spelers “een pak rammel” verkocht. De situatie liep zodanig uit de hand dat de politie en een ambulance zijn gekomen. Dimairo werd gearresteerd en is meegenomen naar het politiebureau, waar hij zes uur in een cel heeft doorgebracht.

Zestien maanden schorsing

Uiteindelijk zijn vier personen uit zijn team en drie spelers uit het team van de tegenstander door de KNVB geschorst. Dimairo kreeg een schorsing van zestien maanden. Dimairo begreep wel dat hij geschorst werd, maar vond de straf erg zwaar.

“Dit was echt zwaar. Ook omdat ik een kind ben die nog aan het opgroeien is. Je moet ook bedenken dat voetbal veel voor mij betekent. Dat werd nu afgepakt. Dat kan ook tot andere dingen leiden. Dan ga ik me

misschien met andere dingen bezig houden die juist niet positief zijn, als je begrijpt wat ik bedoel. Dit was het enige wat ik deed: school, werk en voetballen.”

Vader: *“De schorsing heeft veel van hem weggenomen. Hij had het er echt moeilijk mee. Zijn teamgenoten en het bestuur van de vereniging vonden het erg sneu voor hem en vonden ook echt dat Dimairo zo’n zware schorsing niet verdiend had. Dimairo had de pech dat er net gefilmd werd bij het incident waar hij bij betrokken was. De KNVB heeft hem echt beoordeeld op basis van die video en niet op basis van hoe hij echt is.”*

Fijne gesprekken en leren om rustig te blijven

Na de schorsing kreeg Dimairo het aanbod om de training te volgen bij Halt, waarbij na succesvolle afronding zijn schorsing gehalveerd zou worden. Dimairo wilde graag snel weer voetballen en ook zijn vader heeft hem gestimuleerd om de training te volgen. Zijn vader had het idee dat wanneer Dimairo de training van Halt succesvol zou afsluiten, hij ook kon laten zien dat hij positief bezig is om daarmee een strafrechtelijke straf te voorkomen. Vader: *“Dat was voor mij belangrijk. Ik zei: dit moet je netjes afronden. Want dat is belangrijk voor jouw toekomst, ook voor werk en om een Verklaring omtrent Goed Gedrag te krijgen.”*

Dimairo volgde de Training Sport & Gedrag II die bestond uit negen individuele gesprekken met een Halt-medewerker en verschillende oefeningen en opdrachten. Dimairo vond de training in het begin

“Ik vond het leuk met de Halt-trainer. Zij kan goed luisteren, ik kan goed luisteren. Zij kan goed praten en ik kan goed praten.”

heel vervelend, want toen zat hij nog met de gedachte dat hij het eigenlijk niet verdiend had om deze zware straf te krijgen. Maar mede dankzij het fijne contact met de Halt-medewerker die hem echt geholpen heeft, is hij na afloop van de training positief.

“Ik vond het leuk met de Halt-trainer. Ze kan goed luisteren, ik kan goed luisteren. Zij kan goed praten en ik kan goed praten. Soms hadden we een afspraak die 45 minuten zou duren die uiteindelijk een uur en een kwartier duurde omdat we zo fijn aan het praten waren. Die gesprekken gingen vaak over conflicten die ik heb gehad en hoe ik daar op kan reageren. Ik heb geleerd hoe ik dan rustig kan blijven.”

Dimairo heeft bijvoorbeeld geleerd dat het helpt om soms eerst van twintig tot tien af te tellen, en eerst na te denken voordat je op een situatie reageert.

“Ik heb ook door de training geleerd dat heel veel volwassenen zich eigenlijk niet volwassen gedragen, omdat ze bijvoorbeeld niet normaal kunnen communiceren. Die Halt-training heeft mij wel geleerd om volwassen te zijn. Het heeft mij laten groeien.”

Bij de Halt-training moest Dimairo ook situaties naspelen door middel van rollenspel. Dat vond hij in eerste instantie minder leuk.

“Theater en acteren is nooit iets voor mij geweest, dus ik moest wel echt uit mijn comfortzone stappen om dat te doen.”

Tijdens het rollenspel speelden de Halt-medewerker en hij samen situaties uit om te oefenen met verschillende reacties. Later ging Dimairo deze dingen dan bijvoorbeeld ook toepassen in een thuissituatie.

“Ik heb mijn zusje bijvoorbeeld al vaak gevraagd of zij het raam dicht wil doen en dan spreek ik haar daar op aan en dan krijg ik antwoord dat zij het raam graag open wil houden. Dan is de afspraak die we kunnen maken dat zij het raam openhoudt, maar voortaan dan wel het gordijn dicht doet, wat voor ons allebei acceptabel is. Om dat zo op te lossen is een sociale vaardigheid.”

“Het positieve is dat ik mede door de training ben gegroeid, rustiger ben geworden, meer ben gaan nadenken en volwassener ben geworden. Dit maakt mij uiteindelijk ook een betere voetballer.”

Een betere voetballer

Tijdens de looptijd van de training mocht Dimairo niet voetballen bij een vereniging, maar in die tijd is hij toch blijven spelen. Dimairo ging voetballen bij de Casa Voetbal Academy en de Soon on Top Academy, voetbalscholen voor jonge talentvolle voetballers. Met het team van de Soon on Top Academy gaat Dimairo binnenkort naar Portugal voor een toernooi waar hij tegen andere Europese teams gaat spelen. Hij kijkt hier erg naar uit, maar hij vindt het ook spannend want hij is nog nooit zonder zijn familie ver van huis geweest. Nu de schorsing is afgelopen wil Dimairo graag weer terug naar zijn eerste club, BVV Barendrecht, en daar uiteindelijk in het eerste komen. Wat hij heeft geleerd tijdens de Halt-training, past hij nu ook toe tijdens het voetballen.

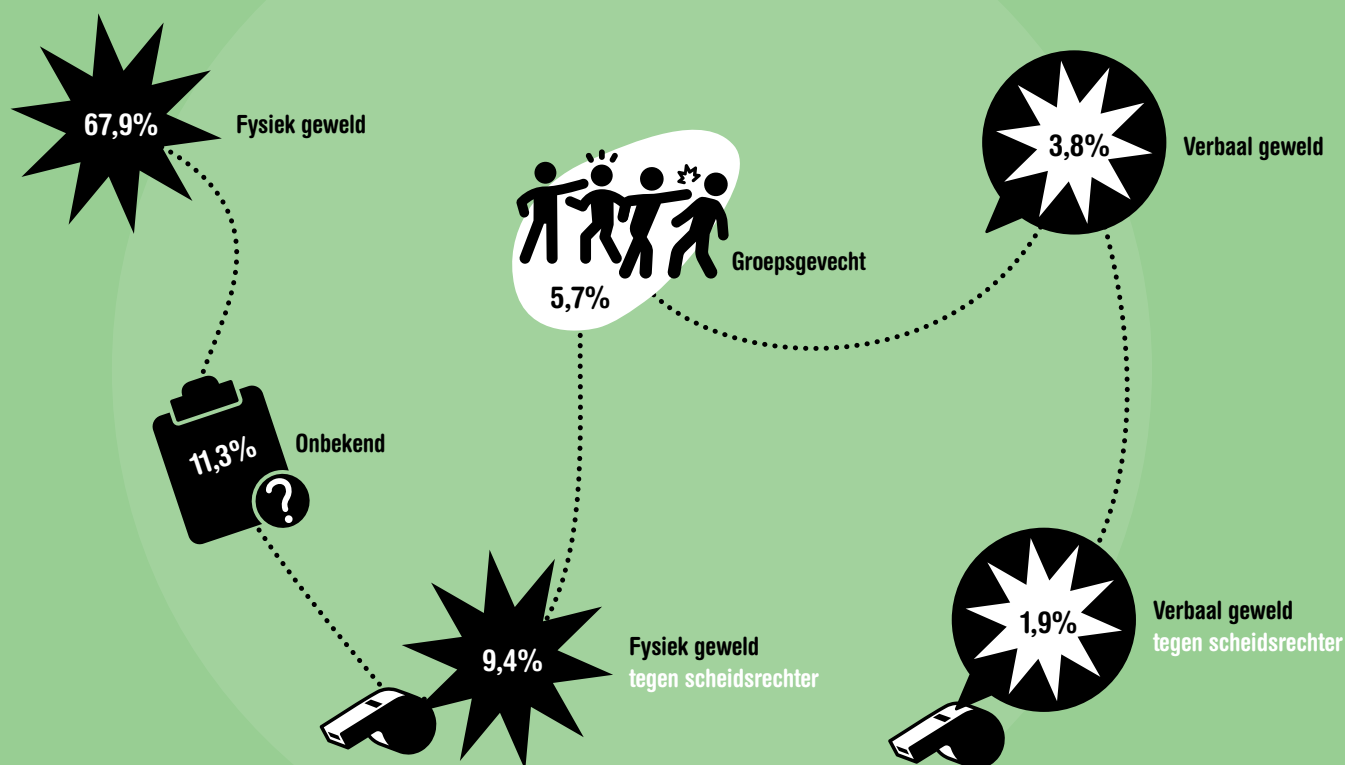
“Op het voetbalveld moet je niet veel praten, je moet gewoon rustig blijven en je voeten laten spreken. Ik wil van het voetballen mijn werk maken. Op je werk kan je dat ook niet doen. Daar wil ik het goede voorbeeld geven.”

Als Dimairo nu terugkijkt op het vechtcincident, weet hij dat het anders had kunnen lopen en dat hij op verschillende momenten anders had kunnen reageren.

“Het hoefde niet zo te lopen. Het is in een seconde gebeurd. Die ene situatie heeft in een moment heel mijn leven veranderd. Op de basisschool zei mijn leraar altijd “als je de basisschool haalt, dan gaat het niet om de prestaties van groep 8, maar jouw ervaringen en prestaties van groep 1 tot en met 8 worden meegenomen”. Maar bij dit incident heeft één moment alles doen

veranderen. Ten positieve en ten negatieve. Het negatieve gedeelte is dat ik ben meegenomen door de politie, een paar uur in de cel heb doorgebracht, geschorst ben, en acht maanden niet kon voetballen. Het positieve is dat ik mede door de training ben gegroeid, rustiger ben geworden, meer ben gaan nadenken en volwassener ben geworden. Dit maakt mij uiteindelijk ook een betere voetballer.”

Facts and figures: type incident

* Onbekend: niet duidelijk wat ze gedaan hebben en/of ze ontkennen

Het veld is zijn thuis

Giovanny is een nuchtere jongen van 21 jaar uit Den Bosch. Hij zit niet graag stil. Hij studeert en werkt daarnaast als automonteur. Ook maakt voetbal een groot onderdeel uit van zijn leven. Daar is hij op zijn derde levensjaar ingerold en sindsdien is hij wekelijks op het veld te vinden. Dat enthousiasme voor voetbal ontstond niet zomaar zo vroeg. Zijn vader was ook altijd al groot voetbalfan en zo is het er eigenlijk met de paplepel in gegoten. Ze trappen samen regelmatig een balletje en op zondag staat zijn vader trouw langs de zijlijn om Giovanni aan te moedigen.

Giovanny speelt nu sinds drie jaar bij zijn huidige club. Het is een gezellige club waar iedereen elkaar kent. Zijn team voelt voor hem als een grote vriendengroep. Na de training op donderdag of de wedstrijd op zondag blijven ze vaak hangen om een drankje te doen. Dat voetbal een grote rol in Giovanni's leven speelt, staat vast. Maar dat betekent niet dat hij 's avonds op de bank de Champions League aanzet.

"Ik kijk helemaal geen voetbal. Dat vind ik helemaal niks. Ik ben liever zelf bezig."

Familie boven alles

Giovanny is fanatiek maar wordt niet snel boos op het veld, zo zegt hij zelf. Nooit eerder was hij betrokken bij een geweldsincident. Totdat daar toch een moment kwam dat het uit de hand liep. Er werd een vrije trap gegeven en dat vond zijn team onterecht. Er ontstond een discussie tussen de teams, waar steeds meer teamleden zich bij gingen voegen en die steeds fysieker werd. De scheidsrechter was een invaller op leeftijd. Hij had geen gezag en heeft er toen afstand van genomen. Giovanni werd in de houdgreep gehouden, waar zijn broer hem uit hielp.

Giovanny's vader rende het veld op om in te grijpen. Toen ook hij werd belaagd, werd het Giovanni te veel en heeft hij deze persoon geslagen en getrapt.

"Van mijn familie blijf je af. Er knapte iets toen ze aan mijn vader kwamen."

Uiteindelijk was het zijn moeder die de politie belde. Het andere team vertrok direct zodra ze dit doorhadden. De gemoederen waren hoog opgelopen. Hij was boos, zijn vader was boos. Hij wist dat hij fout zat maar hij was niet de enige die schuldig was. Maar hij was wel de enige die zo lang door bleef gaan. Een week later kreeg hij te horen dat het incident door de commissie zou worden beoordeeld.

"Ik moest eerst heel lang wachten en toen hoorde ik dat het vijftien maanden schorsing zou zijn."

Voor Giovanni, die vanaf zijn derde wekelijks op het veld staat, was de uitspraak een grote teleurstelling.

Alles om weer op het veld te staan

Van een vriend uit zijn team die eerder een Sport & Gedrag training heeft gevolgd, wist hij dat het volgen van de training zijn schorsing zou halveren. Hij heeft er meteen werk van gemaakt. Hoe eerder weer op het veld, hoe beter, dacht hij. Niet veel later startte hij de Training Sport & Gedrag II. Van tevoren had hij weinig verwachtingen.

"Ik ging er eigenlijk zonder na te denken in."

Giovanny kijkt positief terug op de training. Hij moest verschillende situaties nabootsen en bedenken hoe hij hierop zou reageren. Hij had een fijne band met de trainer. Ze legde alles goed uit en hij voelde zich vrij om zijn verhaal met haar te delen. Hierdoor kon hij het incident voor zichzelf goed afsluiten. Hij vertelt dat, wanneer er weer een situatie zou ontstaan waarbij het uit de hand kan lopen, hij nu goed weet wat de consequenties hiervan zijn en daarom niet meer zo zou reageren als eerst. Hij denkt nu beter na voordat hij meteen reageert. De boosheidscontroletraining heeft hem daarbij geholpen.

Er waren ook onderdelen in de training die Giovanni minder vond. De filmpjes die werden gebruikt ter ondersteuning van de lesstof waren oud en vond Giovanni niet van toepassing voor hem.

“Ze waren voor kinderen onder de 18. Als je ouder bent, heb je er niet veel aan.”

Het is niet dat Giovanni niks uit de training heeft gehaald maar hij geeft toe dat hij de training vooral volgde om weer het veld op te kunnen.

“Voor mij was al die tijd wel zonde want ik had die tijd wel kunnen gebruiken, maar ja je moet het toch doen.”

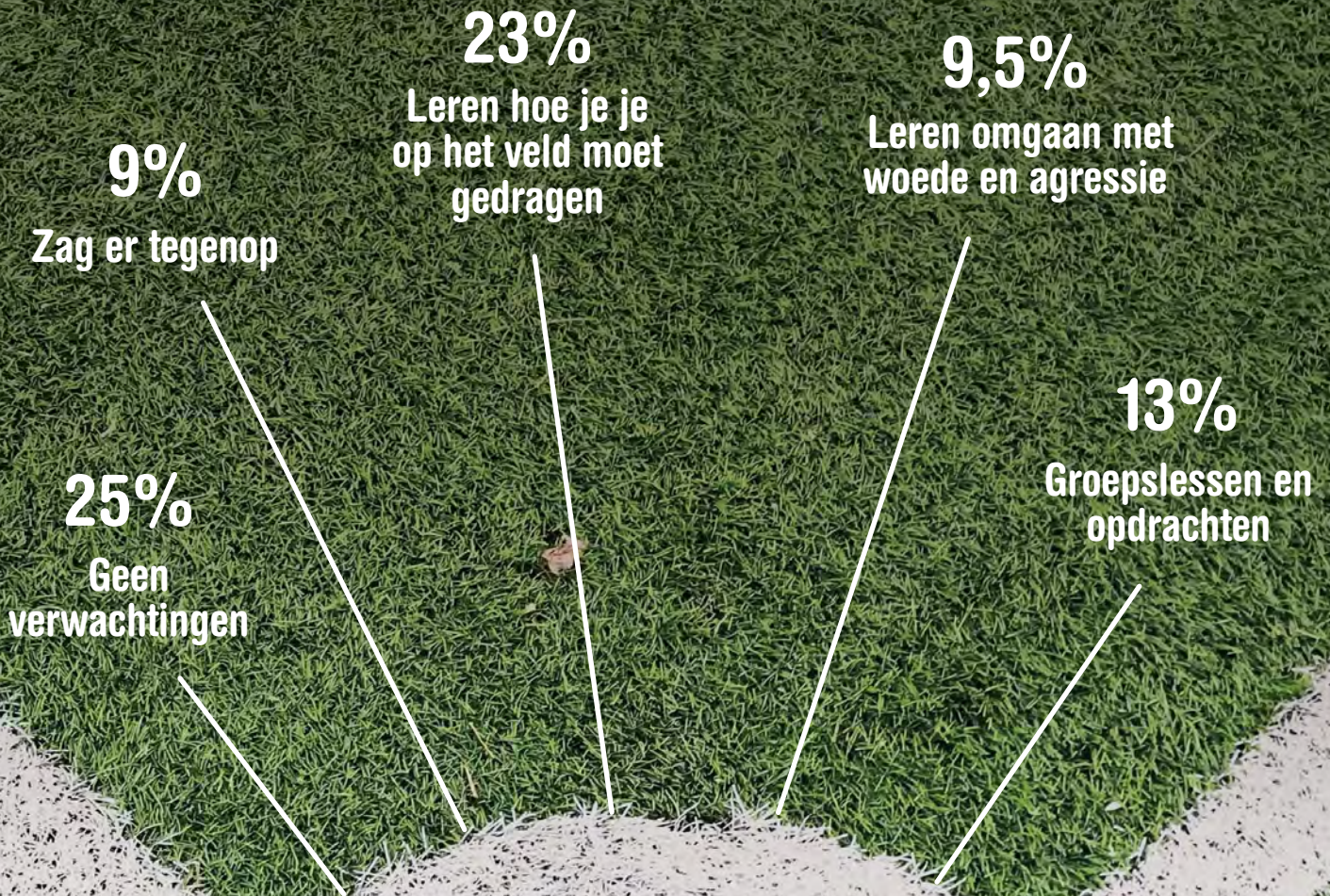
Giovanni is blij dat hij nu weer mag voetballen. Hij moet er weer even inkomen na al die tijd, maar dat doet hij maar al te graag. Voor iemand die zo van voetbal houdt, heeft een schorsing er zeker voor gezorgd dat hij zijn lesje heeft geleerd. Nu hij weet wat de consequenties zijn van zijn acties zal Giovanni niet zo snel nog eens in zo'n situatie terechtkomen. Daarbij weet hij nu beter hoe hij dan wél moet reageren.

“Je kan het altijd een keer gebruiken als iets een keer gebeurt... Je leert je eigen rustig maken.”

* 20,5% Geen reactie

Verwachtingen

"Omdat ik na een tijd erg blij was dat ik er heen mocht gaan en er heel erg veel heb geleerd. Als ik op het veld loop, denk ik er nog steeds aan."

"Ik had een training verwacht van 1 of 2 dagdelen met misschien een groep andere jongeren waarbij er wat informatie en handvatten werden meegegeven om dit soort situaties te voorkomen."

Ervaringen

* 19% Neutraal

Het verhaal van Edward

Van alle markten thuis

Edward is een achttienjarige sportieve jongen uit Spijkenisse. Op zijn middelbare school heeft hij de monteursopleiding afgerond en tegelijkertijd zijn lasdiploma behaald. Daarna volgde hij de sportopleiding en bezit hij sinds kort een KNVB-diploma. Daarmee kan hij bijvoorbeeld trainer worden van jongeren onder 13 of 14 jaar die op hoog niveau voetballen. In zijn vrije tijd is hij vaak bij zijn vrienden te vinden en gamet hij graag. Als trouwe fan van Feyenoord zit hij elk weekend op de tribune. Maar het liefst staat hij op het voetbalveld en wil hij zelf profvoetballer worden.

Waarom is voetbal zo leuk? Enthousiast begint Edward te vertellen.

“Gewoon een strijd, je hebt dan emotie en voelt een soort van adrenaline op een goede en positieve manier. Omdat je toch wil winnen en daar doe je alles voor.”

Op vierjarige leeftijd is Edward een keer met zijn opa en oma meegegaan naar een voetbalwedstrijd. Daar zagen ze hoe graag hij met een bal wilde spelen.

“En toen hebben ze tegen mijn moeder gezegd: ‘beter zet je hem op voetbal.’”

Sindsdien is voetbal niet meer weg te denken uit zijn leven. Vroeger wilde Edward vooral lekker voetballen en was winnen niet zijn doel. Dit veranderde naarmate hij ouder werd en meer discipline kreeg. Edward ging vanaf toen voor het hoogst haalbare: profvoetballer worden. En dat ging eigenlijk best wel goed. Hij werd gescout voor Feyenoord en heeft daar een jaar gekeept. Later wisselde hij van positie en werd hij als veldspeler gescout voor Excelsior waar hij een halfjaar heeft gevoetbald.

Tegenwoordig speelt Edward nog wel op een hoog niveau voetbal maar dan bij een amateurclub. Hij zit in een leuk team waar hij een goede band heeft met zijn medespelers en de coach. Zijn droom om profvoetballer te worden is nog altijd springlevend en daar werkt hij hard voor. Tegelijkertijd heeft hij ook al een plan b als het voetballen op professioneel niveau niet lukt: automonteur worden.

“Ik hou er ook van om met mijn handen bezig te zijn. Als ik aan iets werk wil ik wel dat ik een beetje vies word zodat ik weet dat ik het goed heb gedaan.”

Hard tegen hard

Edward komt over als een rustige en beheerste jongen, iets wat hij zelf ook beaamt. Maar tijdens het voetballen kan hij soms ook fel uit de hoek komen.

“Voetballen op hoog niveau betekent dat het soms hard tegen hard gaat, anders verlies je het spel.”

Tijdens wedstrijden waar hij in de verdediging staat is de kans altijd groot dat hij een gele kaart pakt. In de twaalf jaar dat Edward voetbalt heeft hij twee keer een rode kaart gekregen. Hoewel het er op het veld vaak fel aan toe gaat, is hij nooit betrokken geweest bij een gevecht op het veld. Tot in het afgelopen seizoen, toen hij zelf het middelpunt werd van een gevecht.

Het was een gewone wedstrijd zoals altijd, er werd lekker gevoetbald en de teams stonden gelijk in score. De tegenpartij kreeg een corner maar die werd goed uitverdedigd door het team van Edward. Hij snelde met drie andere teamgenoten naar de andere kant van het veld en ze scoorden. Uit

blijheid rende Edward naar de bal om het nog een keer in het doel te trappen en mee te nemen. De keeper van de tegenstander was hier niet van gediend en hield dit tegen door Edward een duw te geven. Edward probeerde nog een keer de bal te pakken maar deze keer probeerde de keeper de bal uit de handen van Edward te schieten. Helaas voor Edward werd zijn hoofd geraakt in plaats van de bal. “Wat bizar”, dacht Edward terwijl hij de keeper aan de kant duwde zodat hij kon weglopen. Plotseling haalde de keeper uit en kreeg Edward een klap vol in zijn gezicht.

“Toen accepteerde ik dat ook helemaal niet meer. Ik werd helemaal boos.”

De situatie escaleerde en meerdere spelers van beide teams raakten betrokken bij het gevecht tussen Edward en de keeper. Op een gegeven moment werd iedereen uit elkaar gehaald en leek het gevecht afgelopen. Maar de keeper was nog niet klaar met Edward en sprong uit de armen van zijn eigen teamgenoten en gaf Edward wéér een klap op zijn hoofd. Voordat Edward kon reageren werd hij door een teamgenoot naar de kleedkamer gebracht. Daar zag hij dat zijn oog dik en rood was van de klap met een keepershandschoen. De wedstrijd was per direct afgelopen.

In de kleedkamer zat het hele incident Edward best wel dwars en hij besloot om verhaal te halen bij de keeper.

“Wat gaat er om in je hoofd om mij zomaar te slaan? Maar ik wou ook sorry zeggen, het had allemaal niet moeten gebeuren.”

De keeper was hier niet in geïnteresseerd en werd opnieuw agressief. Dit was voor Edward het moment om weg te lopen voordat het weer zou escaleren. Net voordat hij de zaal uitliep zei de scheidsrechter dat hij Edward en de keeper een rode kaart ging geven. Maar, zei de scheidsrechter, hij waardeerde het erg hoe Edward uit zichzelf excuses kwam aanbieden.

Een lange schorsing

Een maand na het incident kreeg hij bericht van de KNVB met de straf. En die was niet mild. Vier maanden lang mocht Edward zich niet laten zien bij een voetbalclub. Geen training, geen wedstrijden, helemaal niks.

“Ik was het daar niet mee eens en ben in hoger beroep gegaan. Ik heb gezegd wat er precies was gebeurd en heb een filmpje van het gevecht gelijk doorgestuurd. Ik vertelde erbij dat ik niet degene was die als eerste begon. Ook vertelde ik erbij dat ik direct sorry wou zeggen na de wedstrijd maar dat de keeper dit niet accepteerde. Daar kan ik niet veel aan doen.”

Tevergeefs, de straf bleef staan. Wel kreeg hij een halvering van zijn schorsing als hij een training bij Halt zou gaan volgen. De keuze was voor Edward snel gemaakt.

“Wat moet ik anders doen in die vier maanden? Ik kan wel mezelf gaan trainen of de hele tijd naar de fitness gaan bijvoorbeeld, om toch fit te blijven.”

“Maar met die twee maanden strafvermindering kan ik ook snel weer lekker gaan trainen en voetballen.”

Praten over gevoelens helpt

In het begin wist Edward niet wat hem te wachten stond, want hij kreeg niet veel informatie over Halt en de inhoud van de training. Hij wist niet wat Halt in de sport deed en associeerde de organisatie met taakstraffen. Online kon hij niet veel over de training vinden. Gelukkig legde zijn Halt-trainer op de eerste dag goed uit wat de training zou inhouden en zo begon hij met goede moed aan Sport & Gedrag II. In eerste instantie kreeg Edward te horen dat de training een maand zou duren maar door de corona-maatregelen liep het uit tot vier maanden. Hierdoor heeft hij zowel fysiek als online trainingsmomenten gehad. Edward is positief over zijn tijd bij Halt, die vooral bestond uit veel praten en opdrachten maken. Hij vond de trainingen goed en leerzaam omdat je nieuwe dingen leert. Dit had vooral te maken met zijn trainer.

“Daar had ik wel een hele goede band mee, het was wel gewoon altijd goed. Als je bijvoorbeeld een depressie hebt dan kon je dat ook gewoon erbij zeggen en dan konden ze je ook helpen.”

In het begin vond hij het wel lastig om zichzelf open te stellen en zijn gevoelens te uiten. Is het allemaal wel te vertrouwen? Maar zijn trainer gaf hem direct het gevoel dat zij zijn situatie begreep en was niet veroordelend naar hem toe. Hierdoor ontstond een vertrouwensband tussen hen.

“Dat gaf me wel een goed gevoel. Zo van: zij begrijpt mij wel in plaats van andere mensen. Daarom kreeg ik ook het vertrouwen dat ik mijn gevoelens kan uiten naar haar. Want het lucht wel op, je kropt het niet de hele tijd op zoals ik dat wel deed.”

Verder gaf ze hem ook goede tips over wat hij beter wel en niet kon doen in soortgelijke situaties en stimuleerde ze Edward om vaker met goede vrienden en familieleden over gevoelens te praten.

Er zijn ook dingen die volgens Edward anders hadden gekund tijdens de training. Zo kreeg hij filmpjes te zien over woede-beheersing met verschillende scenario's waarbij Edward dan een keuzemoment kreeg. Hoewel hij het doel achter de filmpjes begreep vond hij ze saai en makkelijk. Ook vond hij sommige opdrachten waarbij hij meerdere verslagen van moest maken te lang doorgaan. Volgens Edward kan dit in de toekomst anders georganiseerd worden.

“Want toen kreeg ik drie keer de vraag wat er precies was gebeurd, wat ik ervan vond en wat ik de volgende keer zou doen. Terwijl je het er al over hebt gehad tijdens die les zelf. Dus dat was niet heel nuttig ofzo.”

Op de vraag of hij de training zou aanraden aan andere spelers geeft hij aan dat het ligt aan de lengte van de schorsing. Jongeren met één maand schorsing zou hij eerder aanraden om die maand te gebruiken om zelf te trainen, te fitnessen en aan school te werken. Bij een schorsing van drie of vier maanden zou hij spelers wel aanraden om de Halt training te volgen. Door de strafverminderingen kunnen ze weer sneller in beweging komen en op het voetbalveld staan. Maar, vertelt hij erbij, hij zou die jongeren dan ook meteen een goede trainer gunnen waarbij ze hun gevoelens over boosheid en agressie kunnen uiten.

Andere jongeren helpen

Edward weet wat hij nu zou doen als hij weer in dezelfde situatie zou terechtkomen:

“Ja, tien keer nadenken.”

Tegelijkertijd is hij er heilig van overtuigd dat hij niet meer in zo'n situatie zal komen. Het spel op het voetbalveld zal wel hard blijven, maar verder dan een beetje duwen en hoofden tegen elkaar zal het niet gaan. De dingen die Edward heeft geleerd tijdens de training, namelijk het niet opkroppen van gevoelens maar erover praten, past hij nog altijd toe. Op het voetbalveld als speler maar ook als voetbaltrainer voor jonge spelers.

“Je wordt goed met andere mensen, je wordt opener, je kan met andere mensen praten en je kan meer mensen helpen omdat je die training hebt gedaan.”

“Kijk, ik heb veel kinderen geholpen die een beetje depressief waren, ik heb een beetje met hun gepraat en geholpen met wat ze kunnen doen. Ik heb ze verteld dat ze veel met hun ouders kunnen praten in plaats van dingetjes bij jezelf doen. Ik had drie kinderen die bijvoorbeeld het leven niet meer zagen zitten. Toen dacht ik bij mijzelf: dit gaat niet gebeuren. Toen heb ik maar gewoon met hun gepraat. En soms heb ik nog steeds contact met hun. Voelt wel echt lekker als ik diegene een beetje heb geholpen in plaats van dat ze zichzelf pijn doen.”

Edward droomde er al van profoetballer te worden op het plein van zijn middelbare school.

Tot tien tellen, adem inhouden of aan iets leuks denken

Rayan, een veertienjarige jongen uit Rotterdam, stapt bij zijn voetbalclub in Overschie met zijn oom Defrim uit de auto. Rayan zit in 4-vmbo en wil zich volgend jaar specialiseren in economie en retail zodat hij later zijn eigen bedrijf kan beginnen. Hij wil graag ondernemer worden.

“Ik denk dat ik het niet echt leuk vindt om voor een baas te werken. Liever voor mezelf en zelf de regels bepalen.”

Het liefst is Rayan ergens buiten met zijn vrienden, om te voetballen of de stad in te gaan. Hij vindt het belangrijk om er goed uit te zien dus hij dwaalt regelmatig door de winkelstraten van Rotterdam op zoek naar de laatste trends. Hij heeft een goede band met zijn zusje die in leeftijd niet veel van hem scheelt. Maar “ze is wel een meisje dus ze heeft wel andere hobby’s.” Ook zijn neefje ziet hij bijna elke dag. Ze zitten in hetzelfde voetbalteam en gaan ook vaak samen wat eten in de stad.

Een echte teamspeler

Sinds zijn negende is Rayan op de voetbalvelden, waar we tijdens ons gesprek op uitkijken, te vinden. Hij heeft overal op het veld wel eens gestaan maar de verdediging vindt hij het leukste.

“Omdat je de bal vaak kan winnen. Je kan meer voor je team betekenen. Dat kan ook als je spits bent maar als verdediger is het wel wat spannender.”

Voetbal speelt een grote rol in Rayan zijn leven. Hij traint twee keer in de week en daarnaast speelt hij wedstrijden in het weekend. Ook kijkt hij graag professioneel voetbal, het liefst naar Feyenoord. Als hij aan de toekomst denkt, zal voetbal altijd een belangrijke rol in zijn leven blijven spelen. Zijn grote voorbeeld is Lionel Messi.

“Hij is technisch, hij is snel. Hij schept niet veel op over zichzelf, hij is een teamspeler.”

Tegenwoordig speelt Rayan weer als vanouds in zijn vertrouwde team, maar dit heeft hij een half jaar niet kunnen doen. Hij werd geschorst vanwege zijn gewelddadigheid tegenover een scheidsrechter.

“De wedstrijd liep al stroef. Op een gegeven moment werd er een beslissing gemaakt door de scheidsrechter waar ik het niet mee eens was. Ik wilde er wat van zeggen. Toen viel de scheidsrechter op de grond en zei de scheidsrechter dat ik hem had geslagen, wat niet zo is.”

Rayan ontkent dat hij de scheidsrechter heeft geslagen. Toch gaf de KNVB Rayan zeven maanden schorsing. Rayan was boos over de beslissing, maar kon er weinig aan doen. Zodra Rayan te horen kreeg dat vier maanden van de schorsing voorwaardelijk zouden worden als hij de training volgde, besloot hij deze kans te pakken. Hij volgde de Training Sport & Gedrag II. Tegelijkertijd bleef hij zo dicht mogelijk bij het voetbal als hij kon door bij de wedstrijden van zijn team te komen kijken.

Rustig blijven en bewust zijn van de gevolgen

De training is Rayan goed bevallen. Rayan had een goede band met de trainer, hij vond haar aardig. Van de verschillende onderdelen uit de training vond hij de boosheidscontrole oefeningen het meest waardevol.

Jezelf rustig houden leerde Rayan op verschillende manieren: door tot tien te tellen, door zijn adem in te houden of door aan iets leuks te denken. Ook denkt hij voortaan aan de mogelijke consequenties. Rayan vertelt dat hij één tot twee jaar niet meer mag voetballen als er nog iets gebeurt.

“Als er nu iets gebeurt op het veld dan denk ik aan de voorwaardelijke straf die ik nog heb.”

Ook buiten het veld van waarde

Rayan gebruikt de inzichten uit de training niet alleen op het veld maar ook in andere situaties.

“In het algemeen, als ik boos word. Ik zou dan denken aan het ademhalen en denken aan de consequenties.”

Oom Defrim vertelt dat hij ziet hoe Rayan zijn gedrag is veranderd. En niet alleen hij, ook de trainer en medespelers hebben laten weten dat Rayan zich anders gedraagt op het veld.

Oom Defrim: “In de wedstrijden is hij rustiger geworden, gelukkig. En af en toe hebben wij gesprekken over voetbal, over het dagelijks leven. Ik merk aan de antwoorden die hij geeft, dat hij echt iets aan de training heeft gehad. En niet specifiek gericht op het voetbal maar ook in andere situaties, als je het bijvoorbeeld niet eens bent met je moeder, je vader een leraar of met mij.”

Rayan is zo blij met de training dat hij zelfs durft te zeggen dat zijn voetbalspel erdoor is verbeterd. Hij zou de training aanraden aan anderen en, achteraf gezien, ook doen als er niet een beloning tegenover staat. Oom Defrim beaamt dit en geeft nog een tip mee:

“Het is goed wat Halt doet. Eigenlijk gebeurt er nu pas iets als iemand iets heeft gedaan maar het zou beter zijn als je verenigingen verplicht stelt de trainingen vooraf te doen. Elke vereniging weet wel een beetje welke spelers zo’n training nodig hebben. Dat ze hen zeggen ‘ga daar maar eens een kopje koffie drinken.’”

“Ik vond het heel erg leerzaam. Ik heb er veel van geleerd; hoe je jezelf rustig moet houden. Ik gebruik het ook.”

“Ik merk aan de antwoorden die hij geeft, dat hij echt iets aan de training heeft gehad.”

72%
Handvatten
voor gedrag

5,5%
Goed gesprek

17%
Niet veel

Wat leerden jongeren van de training?

17% van de deelnemers geeft aan niet zo heel veel te hebben geleerd van de training. Zij hebben de training gevolgd om sneller op het voetbalveld te staan.

"Het merendeel van de training wist ik al, dat is met logisch nadenken ook wel te bedenken."

Tegelijkertijd schrijft het overgrote deel (72%) dat ze handvatten hebben meegerekregen over hoe ze zich in het vervolg moeten gedragen. Zo geven ze aan dat ze zich bewuster zijn geworden over verschillende situaties waarin ze terecht kunnen komen. Ook hebben ze geleerd om in het vervolg beter na te denken voordat ze iets doen en emoties op een andere manier te uiten.

"Mijn woede herkennen, en weten hoe ik hiermee om moet gaan door de geheugensteuntjes. Maar vooral vooraf al zien wanneer het eventueel mis zou kunnen gaan en daar dus vooraf op anticiperen."

Voor 5,5% van de jongeren heeft de training vooral geleid tot een goed gesprek. De overige 5,5% van de deelnemers heeft geen antwoord gegeven of geeft aan nog niet in een soortgelijke situatie beland te zijn.

"Mijn woede herkennen, en weten hoe ik hiermee om moet gaan door de geheugensteuntjes. Maar vooral vooraf al zien wanneer het eventueel mis zou kunnen gaan en daar dus vooraf op anticiperen."

*** 5,5% Geen reactie**

Conclusie

Wat levert de Training Sport & Gedrag op?

De vraag die in dit onderzoek centraal stond was: wat heeft de Training Sport & Gedrag I/II opgeleverd voor de jongeren en hun omgeving, bijvoorbeeld hun gezin of hun voetbalteam? In deze conclusie delen we de belangrijkste inzichten.

Over het algemeen kijken de meeste jongeren uit dit onderzoek positief terug op de training. Ze geven aan zich meer bewust te zijn van de consequenties van hun gedrag op het voetbalveld.

Uit de opgehaalde verhalen blijkt dat de meerderheid van de jongeren vooraf weinig tot geen verwachting had van deze training. De meeste jongeren volgden de training vooral om vermindering van hun schorsing te krijgen. Een veelgehoord antwoord op de vraag naar de reden waarom ze voor de training hebben gekozen is dan ook: "om zo snel mogelijk weer op het voetbalveld te staan". Ook waren veel jongeren het niet eens met dat zij als enige betrokkene van het incident de training moesten volgen omdat, in hun beleving, het ouderschap niet (alleen) bij hen lag.

De meeste jongeren geven aan geleerd te hebben van de Training Sport & Gedrag I/II. Ze geven aan handvatten te hebben gekregen om voortaan rustig te blijven en hun boosheid beter onder controle te houden, iets wat ze nu vaker toepassen op het voetbalveld. Zo hebben ze onder andere geleerd om: in een soortgelijke situatie afstand te nemen; even adem te halen; na te denken voor een reactie; van twintig

naar tien te tellen, en bewuster te communiceren en te reageren. Voor een klein deel van de jongeren heeft de training, naast de vermindering in de schorsing, niet zoveel opgeleverd. Sommige jongeren hadden direct na het incident spijt en gaven aan zich al bewust te zijn van hun gedrag. Het was volgens hen ook een eenmalig incident dat niet vaker zal gebeuren. De keuze om de training te volgen was puur om snel weer te voetballen en het team niet in de steek te laten.

Sommige jongeren gaven aan dat de inhoud van de training niet goed aansloot bij hun eigen context. Enerzijds omdat de casussen die behandeld werden niet overeenkwamen met hun eigen incident en anderzijds omdat het materiaal vooral gericht was op een jongere doelgroep.

Uit de verhalen blijkt ook dat de rol van de Halt-trainer erg belangrijk is geweest. Veel jongeren vonden hun Halt-trainer een fijne gesprekspartner. Iemand die hen in hun waarde laat en naast ze is gaan staan in plaats van hen kwam vertellen wat ze anders moeten doen. De jongeren hebben over het algemeen een goede vertrouwensband met de trainers opgebouwd. Die band zorgt ervoor dat de jongeren zich gehoord en begrepen voelen waardoor de gesprek-

ken tijdens de training niet beperkt blijven tot het incident op het voetbalveld. Er is veel ruimte voor de jongeren om tijdens sessies met hun trainer te praten over verschillende onderwerpen in hun leven. Het kunnen voeren van deze gesprekken zonder beoordeeld te worden is van grote meerwaarde voor deze jongeren.

Wanneer het mogelijk was, hebben we ook een naaste van de jongere gesproken. Zij zijn positief over de training en zien een gedragsverandering. Ze merken aan de jongeren dat ze rustiger zijn onder het voetballen en zijn ervan overtuigd dat de training ook buiten het voetbal zijn vruchten afwerpt. De training heeft kortom voor veel van de deelnemende jongeren én hun omgeving meerwaarde.

Over het algemeen kijken de meeste jongeren uit dit onderzoek positief terug op de training. Ze geven aan zich meer bewust te zijn van de consequenties van hun gedrag op het voetbalveld.

Hoe kan het effect van de training nog verder worden vergroot?

Tot slot doen wij op basis van de opgedane inzichten tijdens dit onderzoek enkele aanbevelingen.

Informatievoorziening

Veel van de deelnemende jongeren geven aan dat ze vooraf niet goed wisten wat de training inhield en wat ze eraan hebben. Voor sommige jongeren is ook onduidelijk dat Halt deze training aanbiedt in het kader van het tuchtrecht van de KNVB en dat dit verder geen verband houdt met een eventuele strafrechtelijke procedure. De jongeren maken daarom niet altijd een bewuste keuze voor de training. De informatievoorziening vooraf, nog voordat jongeren kiezen voor de training, kan dus verbeterd worden. Dit kan bijvoorbeeld door de jongeren vanuit de KNVB op een heldere, duidelijke en aantrekkelijke manier te informeren over over Halt en het doel, de werkwijze en het beoogde resultaat van de training. Bij de intake tussen de jongere en de Halt-medewerker is het ook belangrijk goed uit te leggen wat de bedoeling is en te checken of dit voor de deelnemer duidelijk is.

Maatwerk

Veel van de deelnemende jongeren vinden een deel van het trainingsmateriaal onvoldoende relevant en passend voor hun specifieke situatie. Dit heeft onder andere te maken met leeftijd, opleidingsniveau en het incident dat de aanleiding vormde voor de training. Een deel van de jongeren vindt de filmpjes in de training bijvoorbeeld niet aansluiten bij hun leeftijd.

Een tip vanuit de jongeren is om filmpjes

uit de echte voetbalwereld te laten zien. Dit maakt het makkelijker je in te leven in bepaalde situaties.

Ook kan de training beter gericht op het specifieke incident. Een concrete aanbeveling is om de nu gehanteerde algemene vragenlijst in te korten om ruimte te creëren voor een persoonlijke intake waarbij de deelnemer zijn/haar verhaal kan delen. Op basis van zo'n intake kan Halt in het vervolgtraject ook meer ruimte voor maatwerk aanbrengen. Het helpt wanneer de trainer een scala aan lesstof achter de hand heeft, waaruit diegene de stof kan kiezen die het beste aansluit bij de deelnemer. De fijne band en vertrouwensrelatie die veel van de deelnemers ervaren kan een mooie basis vormen om ook wat meer persoonlijke thema's die spelen in het leven van de jongere een plek te geven.

Er is nu een strikt onderscheid tussen Sport & Gedrag I en II terwijl de casussen heel verschillend zijn. Tijdens de training kan een Halt-medewerker merken dat een jongere die nu de Training Sport & Gedrag I volgt toch gebaat is bij een verkorte versie van een boosheidscontroletraining. Ook kunnen er jongeren zijn die de uitgebreide training moeten volgen, maar die de stof vanwege hun leeftijd, niveau en/of houding sneller kunnen doorlopen. De aanbeveling is om de mogelijkheid te onderzoeken om het strikte onderscheid tussen de Training Sport & Gedrag I en II los te laten en meer per casus – bijvoorbeeld na de intake – te bekijken welke trainingselementen nodig zijn en wat in dat geval dan een passende duur is.

“Voor een negentienjarige is het niet heel motiverend om naar kinderachtige tekenfilmpjes te kijken en om daaruit te leren wat agressiviteit is en hoe je ermee om moet gaan.”

Edward nam ons mee naar een plek waar
hij graag komt: de bibliotheek.

Preventief en groepsgericht aanbod

Uit de verhalen van de jongeren die deelnamen aan dit onderzoek blijkt dat het incident dat de aanleiding vormde voor de training, vaak plaats heeft gevonden in een context van grensoverschrijdend gedrag tussen verschillende teams of een team en een scheidsrechter. Het incident was onderdeel van een opstootje tussen teams, gedoe met de scheidsrechter, duw- en trekwerk en/of een vechtpartij waar meerdere personen bij betrokken waren. De cultuur en normen binnen een team of vereniging en zelfs de cultuur binnen de hele voetbalwereld lijkt in veel van de casussen een belangrijke factor die maakt dat jongeren dit soort gedrag laten zien.

We bevelen daarom aan de individuele training nog vaker te combineren met het door Halt ontwikkelde groepsgerichte en preventieve aanbod voor teams en verenigingen, zoals de interventie “Controle is winnen” die specifiek gericht is op teams die grensoverschrijdend gedrag laten zien. Met deze interventie krijgen teams inzicht in situaties die tot grensoverschrijdend gedrag leiden, kan er positieve normstelling plaats vinden en leren teams om elkaar te coachen en om sportief en sociaal gedrag te laten zien. Hoewel we deze interventie niet onderzocht hebben, verwachten wij dat deze preventieve aanpak een belangrijke aanvulling kan zijn op de individuele Training Sport & Gedrag.

Over Kennisland

Kennisland zet zich al meer dan twintig jaar onafhankelijk en onvermoeibaar in voor een open, lerende, inclusieve en duurzame samenleving: een kennissamenleving. We bouwen aan een samenleving waarin maatschappelijke systemen mensen ondersteunen in plaats van tegenwerken. We experimenteren in de praktijk samen met de betrokkenen om tot toekomstbestendige, positieve verandering te komen waar de hele samenleving van profiteert. We gaan daarbij uit van de kennis en ervaring van mensen die het dichtst op het vraagstuk zitten, zoals leraren, verpleegkundigen en bewoners, maar ook beleidsmakers, bestuurders en wetenschappers. Zo brengen we de wereld waarin mensen leven en de wereld van systemen bij elkaar en maken we van 'doelgroepen' weer mensen. Onze ambitie is om kennis, ervaring en beleid samen te brengen en zo tot duurzame maatschappelijke vooruitgang te komen.

Kijk op www.kl.nl voor meer informatie over Kennisland.

KENNISLAND

Samen vernieuwen.